

Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata részére
1113 Budapest, Bocskai út 39-41.

Zárójelentés

a KÖSZ-III-797 számú vállalkozási szerződés végrehajtásáról

A megbízás feladatai és végrehajtása

1.feladat

A közösen kijelölt helyszínekre helyezzünk ki és működtessünk vadgesztenye-aknázómoly előrejelző csapdákat. A mérési adatok alapján határozzuk meg a védekezési időpontokat.

Az előző évek tapasztalatából és az idei évre tervezett védekezési eljárásokból kiindulva az alábbi címeken üzemeltettünk csapdákat:

- Poprádi út-Gyógyvíz utcai fasor a Keserűvíz telepen
- Barackfa utca (Auguszt cukrászda kertje)
- Ménesi út 78. társasház udvara
- Bozókvár utca (közpark)
- Tétényi úti kórház kertje
- Karcag utca 55. mögötti park és játszótér

A nagy fogókapacitású VARL+ típusú szex-feromon csapdákat 2006.04.19-én helyeztük ki és hetente két alkalommal ellenőriztük azokat 2006.09.11-ig.

A befogott hímlepkék számának alakulásából következtettünk az adott környék rajzásmenetére. Értesítésünk alapján kezdték el a vállalkozók a permetezéseket, az általunk megadott időpontban és helyszíneken.

Következtetések, javaslatok:

► Fent említett mérési adatainkból kitűnik, hogy a kerület természetföldrajzi sajátosságai miatt az aknázómoly biológiájában nagy eltérés található az egyes megfigyelt címek között.

A lepke első nemzedékének rajzásában 10 napos különbséget találtunk pl. a gellérthegyi oldal és a Keserűvíz telep között (Poprádi út - Gyógyvíz utcai fasor).

Tehát mindenképpen indokolt a csapdahálózat további működtetése a védekezés idejének pontosítása miatt.

(Az optimális időpontnál 7-10 nappal később végzett permetezés már nem hatékony, a levél belsejében károsító lárvákat nem tudjuk elpusztítani, a kialakult aknákat nem lehet eltüntetni. Idén az aknák fertőzési %-a már június elején 51,5% volt a nem permetezett kontrollnál.)

► Hasonlóan nagy különbséget tapasztaltunk a befogott lepkék egyedszáma tekintetében. Ez magyarázható a lehullott fertőzött lomb kezelésével és az aknázómoly biológiájával: a vándorlepkékhez tartozó faj. Egyébként minden csapdában fogtunk, a kerület minden pontja veszélyeztetve van, **az előrejelző hálózatnak továbbra is le kell fednie a teljes kerület területét.**

2. feladat

Felügyeljük a közterületi fák éjszakai permetezését műszakuk teljes ideje alatt, igazoljuk a munkák elvégzését.

A közterületi vadgesztenyéik permetezésével megbízott Aranyvessző'98 Bt. munkautóját éjszakai permetezései során követtük, a címlistát folyamatosan ellenőriztük, a vegyszerek bekeverését felügyeltük, a lakosságot saját hangosbemondónkkal is értesítettük.

Az éjszakai védekezések időpontjairól Vörös Katalin kertészeti előadót minden alkalommal tájékoztattuk, a munkák elvégzését igazoltuk.

3. feladat

Értékeljük a védekezési eljárások biológiai hatékonyságát.

Az idei évben 4 védekezési eljárást alkalmazott az önkormányzat: fatörzsinjektálást, közterületi léghólyagpermetezést, kertek szórópisztolyos permetezését és fatörzsinjektálást kiegészítve gombaölő szeres permetezéssel. Ezeket az év folyamán 3 alkalommal az elfogadott tudományos módszerekkel értékeltük. Eljárásonként 4 véletlenszerűen kijelölt cím egy-egy fájáról 25-25 levelet gyűjtöttünk. Laboratóriumban az aknák felbontásával állapítottuk meg az élő lárvák által lakott **aknák fertőzési %-át**. Tehát minden növényvédelmi kezelés után mértünk és csak az új nemzedék frissen rágott aknáit vettük figyelembe.

A fertőzési % értékét az Abbot képlet segítségével **hatékonysági %-ká** alakítottuk át. Ez a képlet a nem kezelt kontroll fák élő lárvás aknáinak fertőzési %-ához viszonyít azaz kiszűrtük a természetes eredetű baktériumos, vírusos pusztulás hatását. Így az adott védekezési eljárás tényleges ölühatását közvetlenül is le tudjuk olvasni a táblázat utolsó oszlopából.

Az értékeléssel egyidőben a **vadgesztenye guignardiás gombabetegségének** felületi fedettségét is mértük és a teljes levélfelület %-ában adtuk meg a fertőzöttséget.

Az értékelések eredményeit a mellékelt táblázat tartalmazza.

Következtetések, javaslatok:

► A táblázat fertőzési % oszlopának elemzése után megállapítható, hogy az idén újdonságként kipróbált **fatörzsinjektálás** nagyon eltérő eredményt mutatott. A gyerekindezőudvarok belső, udvari fái kiválóan szerepelt, még az utolsó őszi felmérésnél is csak 2,5% volt az aknák fertőzési %-a. Feltételezhetően ez a fák jobb kondíciójának, az évek óta tartó rendszeres permetezésnek és az ősszel összegyűjtött, eltávolított fertőzött faleveleknek köszönhető.

A Poprádi út - Gyógyvíz utca fasorában a fenti értékkel szemben 33% volt az őszi aknaborítottság. Ez a rendkívül nagy helyi fertőzési szinttel (még soha nem permetezték ezeket a fákat és nem gyűjtötték az ősszel lehullott lombot) vagy/és a betelepülő lepkék nagy egyedszámával magyarázható.

Mindezek ellenére **javasoljuk továbbra is védeni a fasort**, hiszen az injektálás is jelentősen csökkentette az aknák számát(33%) a kontrollhoz képest(100%).

A fasor nyárvégi állapotáról sok fotót készítettünk, ezeken szemmel is jól látható a kezelés hatása.

Ezen a helyszínen feltétlenül javítani kell a technológián. A sűrű aljnövényzet ellenére itt is a gyökérnyakba kell bejuttatni a rovarölő szert és a korábbi védőhatás kialakítása miatt hamarabb kell elvégezni a fatörzsek fúrását.

Ezt mutatják a táblázat számai is. Az injektálás ellenére a Keserűvíz telepen az első nemzedék nagyobb pusztítást okozott(56,2%) mint a kontroll fákon(51,5%). Később már jelentkezett a befecskendezés hatása, pl. ősszel 33%os fertőzést mutatott a kontroll 100%-os értékével szemben.

Elképzelhető, hogy hatósági engedélyezés után itt is bevethetjük az olcsóbb permetezést.

► A guignardia gomba fertőzési % oszlopa jól mutatja a **gombaölő szer jelentőségét**, továbbra is érdemes alkalmazni. A kontroll és a csak moly ellen injektált fasor esetében 35 illetve 40%-os levélfolt-borítottságot mértünk, ellentétben a gomba ellen is permetezett többi helyszín 20-21 %-os értékével.

Mivel 2006.09.26-án tartott pótbemjárásunkon kialakulóban lévő lisztharmat fertőzést találtunk, ezért megfontolandó egy többhatású gombaölő szer bevetése. Erre azért is szükség lesz, mert az EU határozata nyomán nemsokára végleg betiltják a Fundazol 50 WP-t.

► A táblázat aknázómoly aknáinak fertőzési % I. II. és III. oszlopaiban található értékek azt jelzik, hogy a permetszer ölühatása már csökkent, elképzelhető, hogy megindult a rezisztencia kialakulása. **Javasoljuk, hogy jövőre a Nomolt 15 SC helyett a 2. és a 3. permetezéskor más rovarölő szert használjunk.** Bevált az Alsystem 25 WP és a Cascade 5 EC , az utóbbinak atkaölő hatása is van.

A kihelyezett csapdákról és a kezelt fákról számos fotót készítettünk, melyeket kérésükre digitális vagy kinyomtatott formában elküldünk.

Budapest, 2006. szeptember 27.

Tisztelettel:

Kührner László
igazgató